

બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

બાળ સત્સંગ પરીક્ષા કાર્યાલય

સત્સંગ વિહાર - ૩ : પ્રેક્ટિસ પેપર - ૨

જવાબપત્ર - ૨

સમય : ૨ કલાક

કુલ ગુણ : ૧૦૦

પ્ર.૧ સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ચોરસ ખાનામાં જવાબ નંબર લખો.

[૫૦]

૧. તદ્વિદ્ધિ પ્રણિપાતેન પરિપ્રશ્નેન સેવયા ॥

(૧) ભગવાનનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ગુરુ પ્રત્યે દાસભાવ રાખી, જ્ઞાનની જિજ્ઞાસા રાખી

ગુરુને સેવવા જોઈએ.

૧.

(૨) ભગવાનનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ગુરુને આદર, ધિરજ તથા જિજ્ઞાસા રાખીને સેવવા જોઈએ.

(૩) વેદોનું જ્ઞાન મેળવવા માટે ભગવાનની સેવા કરવી જોઈએ.

૨. કયા વચનામૃતમાં મહારાજ ગુરુમાં પ્રતીતિ લાવવાની અનિવાર્યતા જણાવે છે?

(૧) વરતાલ-૨

(૨) ગઢડા અંત્ય-૨

(૩) ગઢડા અંત્ય-૩

૨.

૩. ચીનના હ્યુ-એન-ત્સંગ ભારતમાં કેમ આવ્યા ?

(૧) હર્ષરાજાને મળવા

(૨) ભારતીય સંસ્કૃતિ અને દર્શનનો અભ્યાસ કરવા

૩.

(૩) વેદોના અભ્યાસ માટે

૪. કઈ નગરી પંડિતોની નગરી છે ?

(૧) જગન્નાથપુરી

(૨) કાશી

(૩) બંને

૪.

૫. પૂતળા ચોટકૂક કેમ થઈ ગયા ?

(૧) પટેલોને મહારાજની શિક્ષાપત્રીની આજ્ઞા પ્રમાણે શો જોવો ન હતો.

૫.

(૨) મહારાજે જાદુ કર્યું (૩) ભવાયાની નામના ઘટી હતી

૬. મહારાજને ક્યાંથી ક્યાં જતા સેવકરામ મળ્યા ?

(૧) વેંકટાદ્રિથી વરતાલ

(૨) વેંકટાદ્રિથી સેતુબંધ રામેશ્વર

૬.

(૩) સેતુબંધ રામેશ્વરથી વેંકટાદ્રિ

૭. પ્રાણવલ્લભને સ્મશાનમાં લોકોને શું કહેવું હતું ?

(૧) આરતી

(૨) વેદના મંત્રો

(૩) સ્વામિનારાયણનું ભજન કરજો

૭.

૮. કયા શાસ્ત્રમાં મહારાજે ભક્તોની રક્ષા કરવાનું વચન આપ્યું છે ?

(૧) શિક્ષાપત્રી

(૨) ભક્તચિંતામણિ

(૩) શ્રીમદ્ભાગવત

૮.

૯. 'આપની આજ્ઞા હોય તો હું ચર્યાનું સમાપન કરું.' કોણ કોને કહે છે ?

(૧) સત્યકામ ગૌતમને

(૨) ધર્મદેવ વિદ્યાનોને

(૩) ઘનશ્યામ ધર્મદેવને

૯.

૧૦. 'સત્યુરુષ પૃથ્વી ઉપરથી જતા જ નથી.' એ કોણે કહ્યું છે ?

(૧) ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ

(૨) ભગતજી મહારાજે

(૩) શાસ્ત્રીજી મહારાજે

૧૦.

૧૧. યોગીજી મહારાજની અંતિમ બિમારી કયા વર્ષમાં હતી ?

(૧) ૧૯૭૧

(૨) ૧૯૮૫

(૩) ૧૯૭૯

૧૧.

૧૨. શ્રીજીમહારાજ કોના દ્વારા અખંડ પ્રગટ છે ?
 (૧) ભક્તો (૨) ઋષિઓ (૩) અક્ષરબ્રહ્મ ૧૧. ૩
૧૩. પ્રમુખસ્વામી મહારાજ સંસ્થાના ગુરુ છે.
 (૧) ત્રીજા (૨) ચોથા (૩) પાંચમાં ૧૩. ૩
૧૪. દરેકે રોજ ઓછામાં ઓછો કેટલા કલાક અભ્યાસ કરવો જોઈએ ?
 (૧) રોજ બે કલાક (૨) અઠવાડિયે પાંચ કલાક (૩) રોજ ત્રણ કલાક ૧૪. ૧
૧૫. વજ્રબાના ઘરમાં નવુ ગોદડું ક્યાં હતું ?
 (૧) બધા ગોદડાઓની ઉપર (૨) બધા ગોદડાઓની વચ્ચે ૧૫. ૨
 (૩) બધા ગોદડાઓની નીચે
૧૬. એક ઉપાંશુ જપનું ફળ.....
 (૧) એક જપનું ૧૦૦ ગણું (૨) એક જપના ૧૫૦ ગણું ૧૬. ૧
 (૩) એક જપના ૧૩૦ ગણું
૧૭. મંત્રજાપ માટે વપરાતી માળા ગોમુખીથી કેવી રહે છે ?
 (૧) ઠંડી (૨) પવિત્ર (૩) અયોગ્ય સ્પર્શ વિનાની ૧૭. ૨
૧૮. નીલકંઠવર્ણીએ ક્યાં તપ કર્યું ?
 (૧) જુનાગઢમાં (૨) પુલહાશ્રમમાં (૩) ચાણસદમાં ૧૮. ૨
૧૯. સ્વામીશ્રીના વર્તનમાં શેની દૃઢતા છે ?
 (૧) પંચ વર્તમાન (૨) સાત વર્તમાન (૩) ચાર વર્તમાન ૧૯. ૧
૨૦. જે વ્યસન છોડે તેને ગુણાતીતાનંદ સ્વામી કેટલા ગાડા બાજરો, દર વર્ષે આપવાનું કહે છે ?
 (૧) ૪ (૨) ૫ (૩) ૧ ૨૦. ૩
૨૧. દરેક માણસ વ્યસન પાછળ કેટલા રૂપિયા વાપરે છે ?
 (૧) ૩૦-૬૦ રૂપિયા (૨) ૪૦-૫૦ રૂપિયા (૩) ૧૦-૨૦ રૂપિયા ૨૧. ૨
૨૨. કયા શાસ્ત્રમાં શ્રીજી મહારાજે આવકનો ધર્મદો દાનમાં આપવા કહ્યું છે ?
 (૧) સ્વામીની વાત (૨) વચનામૃત (૩) શિક્ષાપત્રી ૨૨. ૩
૨૩. આપણે પૂજા કર્યા બાદ શું કરવું જોઈએ ?
 (૧) નાસ્તો (૨) પંચાગ પ્રણામ (૩) બેમાંથી એક પણ નહીં ૨૩. ૨
૨૪. કયા મંદિરના કાર્ય માટે એક હરિભક્ત અને તેમની પત્નીએ આવકનો ૧૦મો ભાગ આપવાનું નક્કી કર્યું ?
 (૧) સુરત (૨) અમદાવાદ (૩) મુંબઈ ૨૪. ૧
૨૫. આવકના ૫% કે તેથી વધુ રકમ દાનમાં આપવી તેને શું કહેવાય ?
 (૧) ધર્મદો (૨) ધર્મની (૩) બેમાંથી એક પણ નહીં ૨૫. ૧
૨૬. સંતો અને મહારાજ જાગે તે પહેલા રોજ સવારે ઉઠ્યા બાદ અને તેની પત્ની શું કરતા ?
 (૧) તેઓ મહારાજ જાગે તેનું દર્શન કરતા ૨૬. ૩

- (૨) તેઓ સંતો અને હરિભક્તો માટે રસોઈ કરતા
- (૩) ઘેલા નદી સુધીનો રસ્તો સાફ કરતા**
૨૭. કયા વચનામૃતમાં મહારાજ ઉકા ખાચરને યાદ કરે છે ?
- (૧) ગઢડા મધ્ય-૨૫ (૨) ગઢડા મધ્ય-૫૨ (૩) ગઢડા પ્રથમ-૨૪ ૨૭.
૨૮. ચાર કણબી પટેલોને મહારાજે ગઢડામાં કેટલા દિવસ રોક્યા ?
- (૧) ૧૦ દિવસ (૨) ૨૦ દિવસ (૩) બંનેમાંથી એક પણ નહીં ૨૮.
૨૯. ભાદરાના બીજા ચાર હરિભક્તો કેમ ગઢડા ન ગયા ?
- (૧) તેઓ સત્સંગી ન હતા. ૨૯.
- (૨) લાવણીનો સમય થઈ ગયો હતો અને તેમને મહારાજ કેટલું રોકશે ? તેવો વિચાર આવ્યો.**
- (૩) મહારાજ તરફથી બોલાવ્યાનો પત્ર નહોતો આવ્યો.
૩૦. ભગવાન વિષ્ણુએ કેટલા સમય પછી ધ્રુવજીને દર્શન આપ્યા ?
- (૧) ૬ માસ (૨) ૩ માસ (૩) બે માંથી એકપણ નહીં ૩૦.
૩૧. ધ્રુવજીના તારાને શું કહે છે?
- (૧) ધ્રુવનો તારો (૨) પૂર્વ તારા (૩) પશ્ચિમ તારા ૩૧.
૩૨. આકાશમાં ધ્રુવનો તારો જોઈને આપણે શું યાદ રાખવું ?
- (૧) જંગલમાં જઈ તપ કરવું (૨) તપ કરીને ભગવાનને રાજી કરવા ૩૨.
- (૩) બેમાંથી એક પણ નહીં
૩૩. હીરાભાઈ ક્યાંના વતની હતા ?
- (૧) સારંગપુર (૨) અમદાવાદ (૩) વરજંગજાળિયા ૩૩.
૩૪. કલ્યાણભાઈ ક્યાંના વતની હતા ?
- (૧) લોજના (૨) સુરતના (૩) વંથળીના ૩૪.
૩૫. કલ્યાણભાઈ યુવાનોને શું બનવાની પ્રેરણા આપતા ?
- (૧) વેપારી (૨) સાધુ (૩) રસોઈચા ૩૫.
૩૬. કલ્યાણભાઈ અને પટેલની ભાગીદારીનું ફળ શું આવ્યું ?
- (૧) પટેલ સત્સંગી થયા (૨) કલ્યાણભાઈ રાતોરાત પૈસાદાર બન્યા ૩૬.
- (૩) કલ્યાણભાઈને ખેતર માટે સાથીદાર મળ્યા.
૩૭. કલ્યાણભાઈ પટેલને ખેતરે મળતા ત્યારે શું વાત કરતા ?
- (૧) તેમના બાળપણની (૨) મહારાજની (૩) રામ ભગવાનની ૩૭.
૩૮. આરતી ક્યાં લખાઈ હતી ?
- (૧) બોચાસણમાં (૨) લોજમાં (૩) કાલવાણીમાં ૩૮.
૩૯. આરતી કોણે લખી ?
- (૧) નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ (૨) મુક્તાનંદ સ્વામીએ (૩) પ્રેમાનંદ સ્વામીએ ૩૯.
૪૦. આરતી લખાઈ ત્યારે મહારાજની ઉંમર કેટલી હતી ?
- (૧) ૧૧ વર્ષ (૨) ૨૨ વર્ષ (૩) ૨૧ વર્ષ ૪૦.

૪૧. 'પોતે મરી જશે પણ નિષ્ઠા નહીં છોડે.' એટલે શું ?
 (૧) ઉપાસના (૨) મહિમા (૩) જોડાણ ૪૧.
૪૨. સ્વામીશ્રીના માતુશ્રીને દોઢ કલાક સુધી ઉતારા માટે ક્યાં રાહ જોવી પડી ?
 (૧) આણંદમાં (૨) મુંબઈમાં (૩) ગોંડલમાં ૪૨.
૪૩. દેવજીભક્તના ઘરમાં કોણ ગુજરી ગયું હતું ?
 (૧) યુવાન દીકરી (૨) યુવાન માતા (૩) યુવાન દીકરો ૪૩.
૪૪. કયા વચનામૃતમાં શ્રીજી મહારાજે સંતના પંચવર્તમાનની વાત કરી છે ?
 (૧) ગઢડા પ્રથમ-૨૭ (૨) ગઢડા મધ્ય-૨૭ (૩) ગઢડા અંત્ય-૨૭ ૪૪.
૪૫. યોગીજી મહારાજ પછી પ્રમુખસ્વામી મહારાજે ગુરુપદ કઈ ઉંમરે સંભાળ્યું ?
 (૧) ૫૦ (૨) ૫૧ (૩) ૫૨ ૪૫.
૪૬. સુરુચીના દિકરાનું નામ શું હતું ?
 (૧) ધ્રુવ (૨) ઉત્તમ (૩) પ્રહ્લાદ ૪૬.
૪૭. અખંડ સુખ મેળવવા માટે આપણે શું કરવું જોઈએ ?
 (૧) દાન (૨) પરબ્રહ્મની ભક્તિ (૩) સમાજસેવા ૪૭.
૪૮. ગામના દરેકે સ્વામિનારાયણના સત્સંગી થવું જોઈએ એવું કોણે કહ્યું ?
 (૧) સેક્રેટરીએ (૨) ખેડૂતે (૩) અંગ્રેજ ઓફીસરે ૪૮.
૪૯. હ્યુ-એન-ત્સંગ ભારતમાં શું શીખવા આવ્યા ?
 (૧) ભારતીય સંસ્કૃતિ (૨) ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન (૩) બંને ૪૯.
૫૦. વરખાંગજાળિયામાં શ્રીજી મહારાજને કેટલી ડોલ પાણીથી સ્નાન કરવાની ઈચ્છા હતી ?
 (૧) ૧૦ (૨) ૮૦ (૩) ૧૦૦ ૫૦.

પ્ર.૨ નીચેના વાક્યો ખરાં (✓) છે કે ખોટાં (X) તેની નિશાની સામેના ખાનામાં કરો.

[૨૦]

૧. ઘનશ્યામ જગન્નાથપુરીમાં સભામાં વિદ્વાનોને દંગ કરીને ચાલ્યા. ૧.
૨. દશ વર્ષ પછી હ્યુ-એન-ત્સંગે જાપાન પાછા જવાની તૈયારી કરી. ૨.
૩. ઘનશ્યામ મોટા શાસ્ત્રવેત્તા થશે અને ધર્મનું સ્થાપન કરશે એમ ધર્મદેવને પરીક્ષા લીધા પછી થયું. ૩.
૪. મગનીરામ ઉત્તરભારતના પટેલ હતા તેમને અંગાળમાં ગુરુ મળ્યા. ૪.
૫. હરિભક્તો અંદર બેઠેલા હતા તે ટ્રેનને પ્રદક્ષિણા કરીને પછી દંડવત્ કર્યા. ૫.
૬. યોગીજી મહારાજના મત પ્રમાણે કોઈએ કોઈના અવગુણ ન જોવા તેના ગુણ જોવા. ૬.
૭. સ્મશાનમાં પ્રાણવલ્લભે બધાને આરતી ગવડાવી. ૭.
૮. શ્રીજીમહારાજ ભાવિકો ભાવથી નાની-મોટી સેવા કરે તો અંતકાળે દિવ્ય વિમાનમાં બેસાડીને અક્ષરધામમાં લઈ જાય છે. ૮.

૯.	કટી ભૂલથી દહીમાંથી બનાવીને બાપાને પીરસી હતી.	૯.	☐
૧૦.	ભગવાન અને સંતની એક પ્રદક્ષિણાનું ફળ ૧૦૦૦ અશ્વમેઘ યજ્ઞથી પણ અધિક છે એમ શાસ્ત્ર કહે છે.	૧૦.	☐
૧૧.	ઉપાસનામાં માનવાની ૪ વાતોમાંની એક તે બી.એ.પી.એસ.ની અસ્મિતા છે.	૧૧.	☒
૧૨.	આંખો તે અગિયાર ઈન્દ્રિયોમાંની એક છે.	૧૨.	☒
૧૩.	મનુષ્ય શરીર રચના માંસાહાર માટે અનુકૂળ છે.	૧૩.	☐
૧૪.	ઈંડાને ઘણા લોકો ધારાધોરણ પ્રમાણે શાકાહારી કહેવડાવે છે.	૧૪.	☐
૧૫.	માણસો સામાજિક મોભા માટે વ્યસન તરફ ખેંચાય છે.	૧૫.	☒
૧૬.	મહારાજે ૨૦ ડોલ ભરીને ગંગાના પાણીથી સ્નાન કર્યું.	૧૬.	☐
૧૭.	મહારાજ સ્નાન કરેલા પાણીનો રેલો યમુના સુધી મોકલવા ઈચ્છતા હતા.	૧૭.	☐
૧૮.	ધ્રુવજીના માતાનું નામ સુરુચિ હતું.	૧૮.	☐
૧૯.	સ્વામીની વાતો અઘરી, મોટી અને વેદક છે.	૧૯.	☐
૨૦.	ભગવાન એકાંતિક સંતમાં રહે છે.	૨૦.	☒

પ્ર.૩ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ૧ કે ૨ વાક્યમાં જવાબ લખો.

[૨૦]

૧. પ્રમુખસ્વામી મહારાજનો જન્મ ક્યારે થયો હતો ?
- જ. માગસર સુદ ૮, સંવત ૧૯૭૮ (૭ ડિસેમ્બર ૧૯૨૧)
૨. મોક્ષનું દ્વાર કોણ છે ?
- જ. પ્રગટ સત્પુરુષ (કે) મહંતસ્વામી મહારાજ
૩. આપણા હાથ ઉપર તિલક કરવાનો હેતુ શું છે ?
- જ. સત્કાર્યો થાય તેવી શક્તિની પ્રાર્થના કરવા.
૪. બધા સત્સંગીને મહારાજે આપેલા પાંચ વર્તમાનમાંથી ચાર જણાવો.
- જ. ૧. દાડૂ ન પીવો, ૨. માંસ ન ખાવું, ૩. ચોરી ન કરવી, ૪. વ્યભિચાર ન કરવો, ૫. વટલવું-વટલાવું નહીં.
૫. વચનામૃત ઉપરનું શ્રેષ્ઠ ભાષ્ય કયું છે ?
- જ. સ્વામીની વાતો

પ્ર.૪ મુખપાઠ પંક્તિ પૂર્ણ કરો.

[૧૦]

૧. ઉત્તિષ્ઠોત્તિષ્ઠ પરં કુરુ ॥
૪. ઉત્તિષ્ઠોત્તિષ્ઠ હે નાથ ! સ્વામિનારાયણ પ્રભો ! ।
ધર્મસૂનો દયાસિન્ધો સ્વેષાં શ્રેયઃ પરં કુરુ ॥
૨. રોજ સવારે પૂજામાં કરવાની પ્રાર્થના
૪. હે મહારાજ, હે સ્વામી ! હે પ્રમુખસ્વામી મહારાજ! હું હંમેશાં આપની આજ્ઞા પાળું, ખરાબ કાર્ય ન કરું, આપને રાજી કરી શકું તેવાં બળ-બુદ્ધિ આપજો. કુસંગ થકી રક્ષા કરજો અને સારાનો સંગ આપજો. માતાપિતાની સેવા કરું અને અભ્યાસ બરાબર કરું અને આપનો આદર્શ ભક્ત બનું એવી શક્તિ આપજો.
૩. પૂજા મુકાય ડોકમાં...
૪. પૂજા મુકાય નહિ, નિયમ છોડાય નહિ;
સત્સંગ લજવાય નહિ હો, કંઠી છે ડોકમાં... સ્વા... ૩
૪. શ્રીહરિં નીલકંઠં ભજે ॥
૪. શ્રીહરિં સાક્ષરં સર્વદેવેશ્વરં,
ભક્તિધર્માત્મજં દિવ્યરૂપં પરમ્ ।
શાન્તિદં મુક્તિદં કામદં કારણં,
સ્વામિનારાયણં નીલકંઠં ભજે ॥
૫. સર્વોપરી સાકાર દિવ્ય દાતા.
૪. સર્વોપરી સાકાર દિવ્ય છો, છો કર્તા હર્તા,
સંત સ્વરૂપે પ્રગટ રહો છો, મુક્તિના દાતા.

પ્ર.૫ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦ થી ૧૨ લીટીમાં)

[૧૦]

૧. પંચવર્તમાનની છણાવટ કરો (પાઠ નં. ૧૭)
૨. હિરાદાસને શું થયું ? (પાઠ નં. ૨૯)
૩. પ્રાણવલ્લભને બધાને શું કહેવું હતું? કેવી રીતે કહ્યું ? (પાઠ નં. ૮)